

UZASADNIENIE

(...) S.A. z siedzibą w W. – reprezentowana przez pełnomocnika, będącego radcą prawnym (k.11) – pozwem z dnia 20 października 2015 r. (k.1), wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od E. G. kwoty 4.300 zł 19 gr wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia 20 października 2015 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. Pozew został uzupełniony (k.9) w zakresie braków formalnych w dniu 22 grudnia 2015 r. (data prezentaty – k.9) (k.1-3).

W uzasadnieniu swego roszczenia strona powodowa podniosła, iż na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 2015 r. powodowa spółka udzieliła pozwanej pożyczki, stanowiącej kredyt konsumencki, w kwocie 3.000 zł, a pożyczkobiorca zobowiązał się do zwrotu tej kwoty zgodnie z harmonogramem spłat wraz z odsetkami w wysokości stałej stopy oprocentowania 10% w stosunku rocznym. Wg twierdzeń powodowej spółki, na zadłużenie E. G. składają się: kwota 3.000 zł stanowiąca sumę niespłaconych rat kapitałowych, kwota 82 zł 19 gr stanowiąca skapitalizowane odsetki od kapitału w kwocie 3.000 zł od dnia 22 czerwca 2015 r. do dnia rozwiązania umowy, tj. dnia 30 września 2015 r., kwota 123 zł z tytułu kosztów przygotowania i wysyłki monitu, wezwania do zapłaty i ostatecznego wezwania do zapłaty, kwota 75 zł z tytułu kosztów przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego, kwota 975 zł z tytułu opłaty przygotowawczej oraz kwota 45 zł z tytułu opłaty administracyjnej. Zdaniem powódki, strona pozwana, mimo wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia, do dnia wniesienia pozwu nie spłaciła powyższego zadłużenia (k.3, 4).

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2015 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie, VI Wydziale Cywilnym przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w W., stwierdziwszy uprzednio brak podstaw do wydania nakazu zapłaty (k.6).

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W., II Wydział Cywilny, postanowieniem wydanym w dniu 17 czerwca 2016 r. zwolnił pozwaną E. G. od kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego (k.58).

E. G. – reprezentowana przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, będącego radcą prawnym (k.62) – wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej przez pełnomocnika działającego z urzędu wg norm przepisanych, bowiem koszty te nie zostały dotychczas opłacone (k.73).

Uzasadniając swe stanowisko pozwana wyraziła pogląd, iż powodowa spółka w ogóle nie udowodniła twierdzeń zawartych w pozwie, zaś ona zaprzecza wszelkim okolicznościom stanowiącym podstawę faktyczną nakreśloną przez powódkę. W szczególności, E. G. zakwestionowała, aby (...) S. A. z siedzibą w W. kiedykolwiek wydała jej przedmiot umowy, tj. aby dokonała na jej rzecz wypłaty kwoty 3.000 zł, co w ocenie strony pozwanej, nie tylko czyni bezpodstawny dochodzenie zwrotu kapitału, ale także obciążenie pozwanej pozostałymi kosztami, związanymi z realizacją umowy pożyczki z dnia 18 czerwca 2015 r. Nadto, E. G. wskazała na istnienie niedozwolonych klauzul umownych w treści tego stosunku zobowiązaniowego (k.74-78).

Do dnia zamknięcia rozprawy strona powodowa nie odniosła się do twierdzeń i zarzutów podniesionych w odpowiedzi na pozew, zaś strona pozwana podtrzymała wyrażone dotychczas stanowisko w sprawie (k.112).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

E. G. zawarła w dniu 18 czerwca 2015 r. z (...) S. A. z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...), w ramach której pożyczkodawca miał udzielić pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 3.000 zł, zaś pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty pożyczki wg harmonogramu spłat, w okresie 16 miesięcy. Powyższej kwoty nie wypłacono E. G. (dowód: k.19-24 – kopia umowy pożyczki, brak dowodu przekazania ww. kwoty do dyspozycji pozwanej).

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o przedstawioną przez powódkę kopię dokumentu i niekwestionowane twierdzenia pozwanej. Stan ten, wobec pasywności powódki, był ostatecznie niesporny (art. 230 k.p.c.). Z tego też względu, Sąd pominął następujące dokumenty, znajdując się na: k.25 – kopię harmonogramu spłat, k.26 – kopię monitu, k.27 – kopię wezwania do zapłaty, k.28 – kopię ostatecznego wezwania do zapłaty, k.29 – kopię wypowiedzenia umowy pożyczki i k.30 – kopię książki nadawczej, jako że wobec nieudowodnienia wykonania umowy pożyczki, pozostawały one bez znaczenia dla oceny zasadności powództwa (art. 227 k.p.c.).

(...) S. A. z siedzibą w W. dochodziła od E. G. zapłaty kwoty 4.300 zł 19 gr z tytułu umowy pożyczki.

Powództwo nie zasługiwało na aprobatę, tak w całości, jak i w części.

Odnosząc się do zasadności przedmiotowego roszczenia należy nakreślić reżim prawny regulujący tę materię. Stosownie do unormowania zawartego w art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy. Nadto, zgodnie z treścią art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić.

Mając na uwadze przytoczone unormowanie, Sąd winien ustalić w pierwszej kolejności istnienie stosunku zobowiązaniowego i jego charakter, a następnie wystąpienie pomiędzy stronami tego kontraktu ustawowych lub umownych przesłanek, pozwalających jednej ze stron na dochodzenie spełnienia określonego świadczenia.

W toku postępowania bezspornym było, że (...) S. A. z siedzibą w W. łączyła z pozwaną umowa pożyczki kwoty 3.000 zł. Sporne było natomiast powstanie długu w ogóle, tj. kwestia wykonania przez pożyczkodawcę umowy z dnia 18 czerwca 2015 r., co z kolei rzutowało na słuszność powództwa, tak co do zasady, jak i co do wysokości. Wszak jedynie w przypadku realizacji umowy przez powódkę, przy jednoczesnym niewywiązywaniu się z umownych obowiązków przez pozwaną, powodowa spółka byłaby uprawniona do naliczania odsetek od kapitału oraz obciążenia pozwanej opłatami przewidzianymi w treści stosunku cywilnoprawnego.

Wymaga w tym miejscu przypomnienia, iż w postępowaniu cywilnym obowiązuje zasada kontrydiktoryjności, podług której to strona powodowa jest dysponentem procesu i do niej należy przytaczanie wszelkich wniosków dowodowych w celu wykazania prawdziwości powoływanych twierdzeń. Stosownie do powoływanej reguły ciężar dowodu spoczywa na stronie procesu, która w myśl art. 6 k.c. ponosi ujemne konsekwencje pasywnego postępowania, gdyż fakty nieudowodnione nie wywołują żadnych skutków prawnych. Przepis ten ma doniosłe znaczenie, pozwala bowiem stronie na realną ocenę możliwości egzekwowania przed sądem swoich praw jeszcze przed złożeniem pozwu. Prawo podmiotowe może być efektywnie dochodzone, o ile strona jest w stanie skutecznie przekonać Sąd, co do faktów, z których wywodzi skutki prawne. Samo twierdzenie nie jest w sobie dowodem, zaś rozstrzygnięcie musi opierać się na udowodnionych okolicznościach. Przedmiotem dowodu jest fakt, a dowód faktów prawotwórczych spoczywa na powódce. Powyższe jest szczególnie istotne w przypadku, gdy strona pozwana, jak w niniejszej sprawie (k.74), kategorycznie zaprzecza okolicznościom podnoszonym przez stronę powodową. Wówczas to powódka winna wskazać materię, która stanowi niepodważalne oparcie dla jej stanowiska. Z całą stanowczością trzeba podkreślić, że przy rozpoznawaniu sprawy „rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy” (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC nr 6-7 z 1997 r., poz. 76).

Mając na uwadze całkowity brak środków dowodowych, pozwalających na ustalenie fundamentów żądania powodowej spółki, Sąd doszedł do przekonania, że skoro z procesowego punktu widzenia brak było podstaw do stwierdzenia, iż kiedykolwiek doszło do wykonania umowy pożyczki z dnia 18 czerwca 2012 r., powództwo o zapłatę świadczeń pieniężnych zeń wynikających należało uznać za bezzasadne i jako takie, podlegające oddaleniu.

Po pierwsze, jak trafnie zauważyła pozwana, (...) S. A. z siedzibą w W. nie udowodniła, aby kiedykolwiek wypłaciła E. G. kwotę 3.000 zł. W samej umowie wskazano, że przez datę wypłaty pożyczki strony rozumieją datę uznania rachunku klienta (pозwanej) kwotą pożyczki (k. 19). Powódka takiego dowodu nie przedstawiła. Takim dowodem nie może być samo pismo z 6.07.2015 r. (k. 25). Zostało ono zakwestionowane przez pozwaną, w związku z czym na podstawie art. 253 k.p.c. to powódka winna udowodnić okoliczności, które były tam wskazane. Skoro zaś umowy nie wykonano, powódka nie mogła żądać od pozwanej zapłaty ww. kapitału, jak również pozostałych opłat, w tym opłaty przygotowawczej w kwocie 945 zł. Praktyki strony powodowej w zakresie ustalania wygórowanej opłaty przygotowawczej, zostały zakwestionowane, jako naruszające zbiorowe interesy konsumentów, przez Prezesa UOKiK w decyzji z 20.12.2013 r. Nr (...) (k. 81). Sąd zgadza się w pełni z uzasadnieniem ww. decyzji i uznał roszczenie w tym zakresie za bezzasadne z uwagi na niedozwolone postanowienie umowne, jakim zostało przewidziane (art. 385¹ k.p.c.).

Nie zaistniały również podstawy do naliczania odsetek, a więc dochodzenia zapłaty ich w formie skapitalizowanej przed wniesieniem pozwu do Sądu.

Po drugie w zakresie żądania zasądzenia kwoty 123 zł, Sąd miał na względzie, że w myśl ogólnych warunków umowy pożyczki, zawartych w dołączonej do akt kopii umowy, pożyczkobiorca zostanie obciążony kwotami 25 zł, 49 zł i 49 zł za przesłanie drogą pocztową, odpowiednio, pierwszego, drugiego i trzeciego wezwania do zapłaty (k.21). Na płaszczyźnie powództwa o zapłatę, znajdującego w zadanej części swe oparcie, w sferze faktów, właśnie w dokonywaniu listownych wezwań do zapłaty, dla jego uwzględnienia, koniecznym jest przedłożenie przez stronę powodową dowodów, dokumentujących tę okoliczność. Takim środkiem dowodowym jest, bez wątpienia, dowód nadania pisma na właściwy adres pożyczkobiorcy. Powódka, dołączając jedynie treść wezwań, nie udźwignęła ciężaru dowodu w tej części. Co więcej, abstrahując od braku wykazania faktycznych kosztów doręczeń, Sąd nie odnalazł uzasadnienia dla obciążenia pozwanej kwotami tak dalece odbiegającymi od rzeczywistych kosztów przesyłek pocztowych. Praktyki strony powodowej w tym zakresie zostały zakwestionowane, jako naruszające zbiorowe interesy konsumentów, przez Prezesa UOKiK w decyzji z 20.12.2013 r. Nr (...) (k. 81). Sąd zgadza się w pełni z uzasadnieniem ww. decyzji i uznał roszczenie w tym zakresie za bezzasadne z uwagi na niedozwolone postanowienie umowne, jakim zostało przewidziane (art. 385¹ k.p.c.).

Po trzecie, w analogiczny sposób Sąd odniósł się do roszczenia o zapłatę kwoty 75 zł, określonej przez powódkę, jako koszty przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego. Otóż w ocenie Sądu, fakt poniesienia tych kosztów nie tylko nie został w żaden sposób udowodniony, ale również nie udowodniono samego „przekazania”. Prawdopodobnie, opłata ta miała odpowiadać kosztom wyegzekwowania należnej wierzycielowi kwoty, jednakże nie może mieć to miejsca jeszcze przed skierowaniem sprawy na drogę sądową – dopiero bowiem ten krok, będący początkiem szerokokorozumianej procedury egzekucyjnej, wiąże się z kosztami, których strona powodowa może dochodzić w ramach procesu cywilnego. Próba wcześniejszego obciążenia dłużnika opłatą nie mającą odzwierciedlenia w kosztach nie może spotkać się z aprobatą Sądu, zdaniem którego, umowne oparcie takiego żądania, stanowi niedozwolone postanowienie umowne (art. 385¹ k.p.c.).

Po czwarte, powództwo nie mogło zostać uwzględnione również co do kwoty 82 zł 19 gr z tytułu skapitalizowanych odsetek i 45 zł z tytułu opłaty administracyjnej (uzasadnienie jak wyżej).

Konkludując, skoro przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwoliło na ustalenie wykonania umowy pożyczki, po stronie pozwanej, będącej pożyczkobiorcą, nie zaistniał obowiązek spełnienia świadczeń pieniężnych, przewidzianych w tym kontrakcie. Ponadto przedmiotowa umowa zawierała wiele niedozwolonych postanowień umownych, które nie wiązały pozwanej jako konsumenta.

Dlatego też, Sąd na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 353 § 1 k.c. oraz art. 6 k.c. oddalił powództwo (...) S. A. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 4.300 zł 19 gr a skierowane przeciwko E. G., jako nieudowodnione (pkt I).

Odnosząc się do wniosku powódki o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, Sąd zważył, iż stosownie do regulacji art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do

celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), natomiast podług treści art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawiennictwa strony.

Dlatego też Sąd, w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. § 2 ust. 3 i § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 j.t.) zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 738 zł (por. uchwałę SN z 3.12.2015 r., III CZP 90/15) tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować zwrot uzasadnienia 10.11.2016 r.
2. Doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi strony powodowej.

SSR Artur Grajewski